

at det skal jo være en Folkekirke, det skal være en rummelig Kirke, der skal være Plads for mange forskellige Meninger. — Og til dem, der til den anden Side ville trække Kirken helt over til en rent verdslig Styrelse, maa vi sige: De maa ikke gøre Kirken til en kommunal Forsamling, thi det skal være en Kirke. Derfor gælder det altsaa ogsaa der at danne den saaledes, at den Side af Sagen bliver væsentlig fremhævet. — Endelig har jeg Lyst til at føje til, skønt det ikke her er saa aktuelt, at mange brave Mennesker, som nu sige, at de ville gerne have en saadan Kirkeordning, glemme tillige, at Grundloven siger, at det skal være den evangelisk-lutherske Kirke, thi det maa vi holde paa, at Kirkens Organisation kommer til at svare til de Fordringer, som ligge i dette kirkelige Begreb. Hvordan dette skal gøres, vil der stadig være mange Meninger om, men for os alle staar jo det Billede, at et saadant kirkeligt Organ maa bestaa af gejstlige Mænd og af Læg-mænd, og at det gælder om at danne dets Tilblivelse paa den rette Maade og at skabe fornødent og lykkeligt Samarbejde til Stede imellem dem.

Til disse almindelige Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, thi det gælder for mig om at bringe dette i Forbindelse med den Sag, vi her tale om, og det vil jeg gøre ved at vende mig til et Billede, som det ærede 3die Medlem for 9de Kreds (S. Jensen) i Gaar benyttede som Grundlag for sit Foredrag, et gennemtænkt og vel gennemført Billede. Jeg fremfører dette, fordi der kommer jeg til det, der for mig er Kernen i denne Sag, og som knytter min Opfattelse sammen med Spørgsmaalet om Menighedsraad. Dette ærede Medlem, som øjensynligt talte paa fleres Vegne, brugte det Billede om Kirkens Ordning, at denne Kirke var for ham et Hus, hvor der var tre Parter. Øverst satte han som Husbond Skatteyderne — saaledes betegnede han dem, thi han brugte det jydsk Ord om, at den, som svarer Skat, skal sættes øverst ved Bordet. Jeg tror nu, det er galt at overføre denne Rangforordning — for det er det, som sker gennem dette Ord — paa Kirken, og han brugte da ogsaa siden det Udtryk, at det er Lægfolket, der skal sidde som Husbond i Huset. Og saa sagde han: I dette Hus kommer der Gæster, og det er de forskellige kirkelige Samfund, som komme til at bo til Huse der. Det er Gæsterne, og de skulle vel behandles, vel modtages og vel bænkes o. s. v. Og saa er der en

trede Part i den Husstand, det er de gejstlige. Hvor sætter jeg da dem, spurgte han? Ja, det er Tjenerne. Det er altsaa det ærede Medlems Billede af Kirkens Organisation, som jeg her har givet, og dette Billede tror jeg er galt. Det er galt for Tjenerens Vedkommende, for Husbondens Vedkommende og for Gæsternes Vedkommende. Der har det slaet mig ved siden i Gaar at tænke paa dette, at i tidligere Tid, da jeg søgte meget til afdøde Præst P. A. Fenger paa Kristianshavn, havde denne Mand, naar han forrettede sin Gøring ved Skriftemaalet, den gode Sæd at indlede sine Ord saaledes: „Paa Guds og mit hellige Embedes Vegne tilsiger jeg Dig“ Se, den Mand, som har Ret til og Pligt til at tale saaledes, ham gaar det ikke an, heller ikke i den borgerlige Ordning, at sætte som Tjener for os andre. Dette er min første Bemærkning: Præsterne ere galt placerede. — Saa kommer jeg til Husbonden. Det er jo meget godt at betale sine Skatter og Afgifter, sin Tiende, sit Offer o. s. v., men derfor bliver man ikke Herre i Huset, det er noget, som skal ydes. Gør man sin Pligt dermed, er det godt, men derfor at sige: Nu skal den Mand, som gør dette, være den væsentlige, sættes som Husbond, det tror jeg ikke er rigtigt. Der er jo et andet Ord, som siger: Vi skulle alle tjene hverandre. Jeg tror, det var det rette Stede for os Lægmand at indtage at sige: Lad os være med til at tjene de andre, men lad os ikke sætte os alt for højt til Højbords! Saa kommer det rette Forhold til Stede. Præsterne kunne ogsaa tjene; vi kunne alle tjene, vi kunne alle samarbejde paa det hele. Saa kommer Forholdet i Orden. Saa kunne vi ogsaa tage imod Gæsterne. Men de Gæster maa ikke sige: Vi skille os fra jer andre og ville behandles paa særlig Vis. De kunne have deres egen Interesse o. s. v., men i Samfundet, i Ordningen maa de gaa paa lige Linie med os andre.

Skulde jeg give et modsat Billede, vilde jeg tænke paa et Skib, og det er maaske ogsaa et godt Billede for den kirkelige Gøring. Saa vilde jeg ikke sige, at nogen af os, der er om Bord, er Kap-tajnen, ham vilde jeg sætte over os alle sammen. Men saa vilde jeg sige: Lad Præsterne staa ved Roret, og lad os andre være Passagerer! Saa kunne vi betale vor Billet, og vi kunne ønske at sejle hurtigt eller langsomt, at have dem og dem med i Følge, men vilde vi lægge Haand paa Styret og sige: Saaledes skal der styres, og de Sejl skal der føres, saa tror jeg, at